

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Erfgoed en Kunsten
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum 16 september 2025
Betreft Werkprogramma Raad voor Cultuur 2025-2026

Onze referentie
53988333

Bijlagen
2

In overeenstemming met artikel 26 lid 3 van de Kaderwet adviescolleges bied ik u hierbij het werkprogramma 2025-2026 van de Raad voor Cultuur aan.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Gouke Moes

Raad werk voor pro Cultuur programma

2025/26

Voorwoord	3
1. Positie en werkwijze	4
2. Adviesagenda 2025-2026	6
Colofon	13

Voorwoord

Een rijk cultureel leven en een divers media-aanbod voor iedereen in Nederland, dat is waar het overheidsbeleid voor cultuur, erfgoed, creatieve sector en media volgens ons aan bij moet dragen.

Als adviesraad hebben we het voorrecht om vooruit te denken, los van de waan van de dag. Dat geeft ons de mogelijkheid om die onderwerpen te agenderen, waarvan we denken dat die het meeste impact zullen hebben.

Wij oriënteren ons hierbij steeds op de laatste wetenschappelijke inzichten, op wat er leeft in de culturele, creatieve en mediasector en natuurlijk op de politieke agenda. In de afweging over de keuze voor de onderwerpen zetten we in op adviezen die leiden tot goede beleidskeuzes op gebied van cultuur, erfgoed, creatieve sector en media.

Zo kijken we steeds naar welke grote transities nieuw beleid noodzakelijk maken. Of we kiezen ervoor om te adviseren over onderwerpen die al langere tijd vastzitten en waarvan we denken dat we vanuit onze positie verschil kunnen maken. En tenslotte proberen we te luisteren naar en geluid te geven aan stemmen die elders niet gehoord worden of aan bod komen, maar die wel van belang zijn.

Uiteraard is ons werkprogramma voor 2025-2026 tot stand gekomen in overleg met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, zodat de adviezen ook zo goed mogelijk aansluiten bij vraagstukken die relevant zijn.

De doorwerking van onze adviezen is natuurlijk vooral afhankelijk van politieke besluitvorming. Wij hopen dat onze adviezen in dat proces behulpzaam zijn voor duurzame beleidskeuzes die de culturele en creatieve sector en het mediaveld nog krachtiger maken.

Daar heeft iedereen in Nederland baat bij.

Kristel Baele
voorzitter

Rien Fraanje
secretaris-directeur

1. Positie en werkwijze

1.1 Missie

Verhalen die ons binden of ontroeren, voorstellingen die ons aan het denken zetten, de kritische media-uitzending die ons een spiegel biedt; cultuur en media zijn van grote waarde voor iedereen in Nederland.

De Raad voor Cultuur is het wettelijke onafhankelijke adviesorgaan van regering en parlement op het terrein van cultuur, erfgoed, de creatieve sector en media.^[1] Met zijn adviezen bewaakt en bevordert de raad een rijk cultureel leven en een veelzijdig media-aanbod.

1.2 Visie

Voor *cultuur* zijn hierbij steeds de volgende vier beleidsdoelen het uitgangspunt:

1. Creatief en kunstzinnig talent in alle genres en disciplines krijgt voldoende kansen en mogelijkheden om zich artistiek te ontplooiën.
2. Iedereen in Nederland heeft, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, inkomen en woonplaats, toegang tot cultuur.
3. De overheid waarborgt een pluriform aanbod van cultuur, waarin het bestaande wordt gekoesterd en het nieuwe wordt omarmd.
4. Er is een wederkerige relatie tussen cultuur en samenleving. Cultuur functioneert als veilige haven om kritisch te kunnen reflecteren op de samenleving en haar burgers. Omgekeerd geeft de culturele sector zich rekenschap van zijn plek in de maatschappij.

Voor zover van toepassing gelden deze doelen ook voor de beleidsterreinen media en journalistieke vrijheid.

1.3 Positie en werkwijze

Wij geven vorm aan onze missie vanuit een bijzondere positie. De raad is namelijk enerzijds onderdeel van het staatsbestel, maar functioneert anderzijds inhoudelijk volledig onafhankelijk. Vanuit deze ‘tussenpositie’ adviseert de raad aan de hand van de volgende vier uitgangspunten:

Gegaghebbend (doordacht, deskundig, integer)

De raad heeft kennis van zaken of weet deze kennis te ontsluiten. De raad oriënteert en informeert zich breed en baseert zijn adviezen op uiteenlopende bronnen. Zulke bronnen kunnen zowel feitelijke gegevens zijn (*evidence based*), wetenschappelijk onderzoek (*theory based*) als meningen en inzichten van makers,

1. In de Wet op het specifiek cultuurbeleid is bepaald dat de Raad voor Cultuur ‘tot taak heeft de regering en de beide kamers der Staten-Generaal te adviseren over algemeen verbindende voorschriften en/of te voeren beleid van het Rijk op het terrein van cultuur’.

deskundigen en leken (*opinion based*). We moeten weten wat er speelt en zoeken daarom verbindingen met culturele instellingen, media, wetenschap en overheid. De adviezen die hier uit voortkomen hebben impact en leiden tot beleidsaanpassingen bij overheid en/of binnen de culturele en creatieve sector.

Onafhankelijk (autonoom, eigen afwegingen makend)

In zijn positie tussen politiek, maatschappij en departementen bewaakt de raad zijn onafhankelijke positie. Alvorens tot een standpunt te komen weegt de raad alle informatie steeds zorgvuldig en komt dan tot een eigen afweging. De raad staat niet boven de partijen, maar ertussen en kiest waar mogelijk en nodig om verbindingen te leggen.

– Toegankelijk (benaderbaar, open, bereikbaar):

We staan nadrukkelijk open voor nieuwe geluiden en dwarse zienswijzen, maar hebben ook oog voor traditie. De raad zoekt waar nodig het maatschappelijke debat op. We benaderen problemen waar het kan interdisciplinair en betrekken waar nodig deskundigen uit andere sectoren. In onze advisering maken we zo goed mogelijk duidelijk hoe we tot conclusies zijn gekomen en welke afwegingen we daarbij hebben gemaakt. Na afronding van een advies zorgt de raad ervoor dat het voor iedereen toegankelijk is en brengen we het onder de aandacht van de journalistiek, het veld, de politiek en beleidsmakers.

– Inspirerend (stimulerend, motiverend, vernieuwend):

De raad prikkelt waar het kan, moedigt aan waar nodig en wijst op nieuwe perspectieven. We zoeken de grenzen van het cultuur- en mediadebat op en anticiperen op ontwikkelingen of dilemma's. Tegelijkertijd willen we dat onze adviezen overheid en sector stimuleren tot vernieuwing. Daarbij zijn we ons steeds bewust dat doorwerking niet alleen wordt bepaald door inhoud, maar ook door de manier waarop wordt geadviseerd. Aandacht voor proces en vorm is en blijft van belang.

1.4 Betrokkenheid veld

De adviezen van de raad komen tot stand met betrokkenheid en expertise van mensen en organisaties uit de wereld van cultuur, erfgoed, de creatieve sector en media. De raad streeft er steeds naar om inzichten en informatie uit de praktijk mee te nemen door het veld te betrekken.

Raadsleden en medewerkers werken samen met adviseurs uit het veld, die hun kennis en ervaring inbrengen in commissies. Daarnaast vinden ook vele achtergrondgesprekken plaats. Om aansluiting te houden bij de mening, leefwereld en praktijk van jonge makers heeft de raad het JongeMakersPlatform ingesteld. Dit platform wordt regelmatig betrokken bij de advisering van de raad.

Om de verbinding tussen landelijk, regionaal en lokaal cultuurbeleid te verkennen en te versterken gaat de raad enkele keren per jaar op werkbezoek: wij verblijven dan enkele dagen in een stad/regio, bezoeken culturele instellingen, regionale en lokale media. Ook daar komen we in gesprek met makers, instellingen en bestuurders over beleidsvraagstukken die in zo'n regio spelen.

2. Adviesagenda 2025-2026

2.1 Institutionele rollen

De raad kent twee institutionele rollen:

1. Strategisch beleidsadviseur voor regering en parlement op het gebied van cultuur, erfgoed, de creatieve sector en media. In deze rol brengt de raad gevraagd en op eigen initiatief strategische beleidsadviezen uit over onderwerpen die de sector als geheel raken, of adviezen per deel van de sector. Dit kunnen grotere verkennende adviezen zijn, of kortere briefadviezen.

Meestal stelt de raad een tijdelijke adviescommissie in om strategische beleidsadviezen voor te bereiden. In elke adviescommissie zit tenminste een raadslid.

2. Onafhankelijk adviseur betrekking hebbend op de uitvoering van wet- en regelgeving op het gebied van cultuur, erfgoed en media. In deze rol adviseert de raad op aanvraag van de minister van OCW. Het betreft:

a. Instellingsadviezen ten behoeve van:

- beoordeling van subsidieaanvragen van culturele instellingen in het kader van de Culturele basisinfrastructuur (BIS);
- monitoring van de in de BIS toegelaten instellingen gedurende de looptijd van de subsidie; en
- concessiebeleidsplannen van de landelijke publieke omroep (NPO) en de regionale publieke omroep (RPO) en erkenningsaanvragen van landelijke publieke omroepen.

Hiertoe stelt de raad beoordelings- en indien van toepassing monitoringscommissies in.

b. Overige uitvoeringsadviezen, betreffende:

- aanwijzingsprogramma's voor rijksmonumenten;
- aanvragen voor aanwijzing als professionele organisatie voor monumentenbehoud;
- voordrachten in het kader van immaterieel erfgoed (Unesco-verdrag);
- voordrachten voor het Europees Erfgoedlabel;
- billijke vergoedingen voor de exploitatie van auteursrechten;
- aanvragen voor opening, sluiting of wijziging van aanbodkanalen voor de landelijke en regionale publieke omroep; en
- overige adviesvragen over uitvoeringskwesties.

Hiertoe heeft de raad enkele vaste commissies ingesteld, of adviseert op ad hoc basis naar aanleiding van een concrete adviesaanvraag.

2.2 Actuele context

Nadat medio 2024 de raad de adviezen over alle subsidieaanvragen voor de Culturele basisinfrastructuur 2025-2028 had gepubliceerd, is verder gewerkt aan de aanvullende BIS-adviezen en het inrichten van de monitoring. Ook zijn de strategische adviestrajecten voorbereid en van start gegaan.

Begin 2025 heeft de raad een briefadvies naar de minister gestuurd in reactie op zijn plannen voor de hervorming van de publieke omroep. Verder heeft de raad dit voorjaar een aanvullend briefadvies uitgebracht over de toekomst van het cultuurbestel vanaf 2029 en verder.

Het werkprogramma 2025-2026 bouwt hierop voort. Daarnaast is er enige flexibiliteit ingebouwd, zodat we in kunnen spelen op de adviesvragen van een nieuw kabinet en vervolgvragen over elementen uit ons besteladvies die nadere uitwerking behoeven.

Hieronder staan de verwachte adviezen van de raad voor de periode 2025-2026. De opsomming is ingedeeld naar strategische beleidsadviezen, instellingsadviezen en overige uitvoeringsadviezen – en daarbinnen naar de verwachte opleverdatum.

2.3 Strategische Beleidsadviezen

Toezicht in de culturele en creatieve sector

September 2025

Toezicht in de culturele en creatieve sector is op veel plekken goed geregeld. Met grote inzet en bijna altijd op vrijwillige basis dragen toezichthouders bij aan een bloeiend cultureel leven. Toch is er ook ruimte voor verbetering. Goed toezicht is essentieel, vooral in tijden van maatschappelijke en financiële uitdagingen.

In dit adviestraject over toezicht onderzoekt de raad hoe intern toezicht kan worden verbeterd, zodat organisaties duurzaam kunnen functioneren en hun positie kunnen versterken. De raad ontving hiertoe een adviesaanvraag van voormalig minister Bruins van OCW en heeft een commissie ingesteld. De raad verwacht nog deze maand zijn advies te presenteren.

Financiële stabiliteit

November 2025

Artistieke vernieuwing, maatschappelijke worteling en brede toegankelijkheid komen alleen tot stand als culturele organisaties ook financieel stabiel zijn. In deze verkenning gaat de raad zowel in op de maatschappelijke en economische context als op de financieringsmix op instellingsniveau.

Daarbij bouwt de raad voort op Toegang tot cultuur en het advies over de Culturele basisinfrastructuur 2025-2028 en het advies Financiering van Cultuur uit 2019. Minister Bruins van OCW heeft de raad inmiddels gevraagd te adviseren over hoe financiers, waaronder het Rijk, beter kunnen samenwerken om de toegankelijkheid van financiering te vergroten en zo bij te dragen aan de financiële stabiliteit van de sector.

Artistieke vrijheid

Begin 2026

In de kunstsector zijn de afgelopen jaren de zorgen gegroeid over in hoeverre kunstenaars vrij zijn hun werk te maken en te presenteren. Hoewel de artistieke vrijheid juridisch goed geregeld lijkt, blijkt in de praktijk dat kunstenaars soms belemmeringen ervaren. Aanleiding voor het adviestraject Artistieke Vrijheid zijn signalen uit de kunstsector dat de veiligheid en artistieke vrijheid soms onder druk staan. De raad heeft hiertoe een adviescommissie ingesteld die de achtergronden van de problematiek onderzoekt en komt tot aanbevelingen.

Kunstmatige intelligentie

Voorjaar 2026

In Toegang tot cultuur constateert de raad dat de ontwikkelingen rond digitalisering elkaar snel opvolgen. De opkomst van kunstmatige intelligentie is daarvan een pregnant voorbeeld dat in de cultuur- en mediasector zowel kansen als bedreigingen geeft. In deze verkenning zet de raad de makers centraal. Wat is de impact van deze ontwikkelingen voor hen?

Journalistieke vrijheid

In de loop van 2026

Journalistieke vrijheid is van groot belang. Voor journalisten is hun veiligheid al jarenlang reden tot zorg. De raad is de afgelopen periode gestart met een verkenning van dit thema en beoogt in een advies zowel de achtergronden te duiden als mogelijke handelingsperspectieven aan te reiken.

Cultuurcodes

Voorjaar 2026

Op dit moment zijn er drie cultuurcodes: Governance Code Cultuur (GCC), Fair Practice Code (FPC) en Code Diversiteit & Inclusie (CDI). Deze codes zijn door de sector zelf opgesteld; iedere code heeft een eigen 'houder' en penvoerder. Sinds 2020 worden deze codes betrokken bij de criteria van de BIS-beoordeling. In 2020 golden ze als extra criteria, in 2024 werden ze als herkenbare entiteiten ondergebracht bij andere beoordelingscriteria.

In het kader van vereenvoudiging en transparantie heeft de raad het voornemen om te bezien of er draagvlak is om naar minder codes te gaan. Hiertoe wil de raad vanuit een onafhankelijke, domein overstijgende blik naar deze codes kijken.

Inkomens uit rechten in de muzieksector

Voorjaar 2026

De raad heeft in drie eerdere adviezen^[2] enkele kritische noties geplaatst bij de rechtenverdeling in de muziek. Nieuwe (technologische) ontwikkelingen maken dat dit vraagstuk onverminderd actueel blijft. In hoeverre zijn verdeelsleutels eerlijk en transparant? Wordt voldoende gebruik gemaakt van de mogelijkheden die Europese wetgeving biedt? Vragen AI, streaming en verdergaande digitalisering om nieuwe afspraken en regelgeving? De raad heeft het voornemen een beknopt richtinggevend advies uit te brengen over de bevordering van de arbeidsmarktpositie van de muziekprofessional met betrekking tot inkomsten uit rechten.

2.

Het betreft: [Passie gewaardeerd: Versterking van de arbeidsmarkt in de culturele en creatieve sector](#), Raad voor Cultuur en SER, april 2017; [De balans, de behoefte: Pleidooi voor een integraal, inclusief muziekbeleid](#), december 2017; en [Advies verzoek tot vaststelling billijke auteursrechtvergoeding met kenmerk RVC-2019-1433](#), dd. 25 juni 2019.

Cultuurbestel

Nader te bepalen

In navolging op de adviezen inzake het cultuurbestel die de raad in 2024 en 2025 heeft uitgebracht en het commissiedebat van 12 juni jl. volgt een beleidsreactie van de minister aan de Tweede Kamer.

De raad zal, indien de ontwikkelingen daartoe aanleiding geven, een nadere uitwerking op (deel)onderwerpen uitbrengen, daarbij voortbouwend op de eerdere adviezen.

Financiering Bibliotheken

Nader te bepalen

De raad verwachtte een verzoek van de minister van OCW om een kort technisch briefadvies uit te brengen over de financiële middelentoekenning en inzet rond bibliotheken. Daarbij wordt ingezoomd op de redenen voor deze inzet, de wijze waarop dit nu in gemeenten gebeurt met daaraan gekoppeld eventuele waarschuwingen en adviezen voor de toekomst. Het is nog niet helemaal duidelijk of dit nu wordt overgelaten aan het volgende kabinet.

Hervorming Publieke Omroep

Nader te bepalen

In april 2025 heeft de minister de Tweede Kamer geïnformeerd over de kabinetsplannen voor de hervorming van de landelijke publieke omroep en de aanpak van knelpunten daarbij. In reactie hierop heeft de raad per brief een eerste appreciatie gegeven en een aantal eerste aanbevelingen gedaan voor de verdere uitwerking. De raad had al eerder geconstateerd dat het omroepbestel in zijn huidige vorm, waarin steeds nieuwe ledenomroepen kunnen toetreden, niet toekomstbestendig is. Dit deed hij onder meer in zijn Advies over omroeperkenningen uit 2021 en zijn Reflectie over nieuwe criteria voor erkenning van omroepen uit 2022. De raad vindt juist in deze tijden een robuuste publieke omroep van belang, waarin objectieve en betrouwbare nieuwsvoorziening hand in hand gaat met het zichtbaar maken van de pluriformiteit van de samenleving.

De raad blijft de ontwikkelingen rondom de hervorming van de landelijke publieke omroep de komende periode nauwgezet volgen en zal indien nodig en/of gewenst opnieuw advies uitbrengen.

Weerbaar Erfgoed

Nader te bepalen

De raad houdt alvast rekening met een mogelijke adviesaanvraag in het kader van weerbaar erfgoed. Dit in verband met een mogelijke oorlogsdreiging die uitgaat van destabiliserende internationale ontwikkelingen. Welke maatregelen kunnen we nu al nemen om bijvoorbeeld monumenten na beschadiging te kunnen herbouwen of restaureren en beschermen.

2.4 Instellingsadviezen (op aanvraag)

Monitoring Culturele basisinfrastructuur 2025-2028

De Raad voor Cultuur heeft de wettelijke taak om BIS-instellingen te monitoren, zoals vastgelegd in de Wet op het specifiek cultuurbeleid. De bevindingen van de monitorcommissies dragen bij aan het advieswerk van de raad over beleid en subsidies.

Halverwege 2024 heeft de raad advies uitgebracht over de aanvragen van instellingen voor de Culturele basisinfrastructuur 2025-2028 (BIS). Begin dit jaar heeft de raad nader geadviseerd over de subsidieaanvragen van een aantal instellingen waaraan voorwaarden zijn gesteld en nadere adviezen gegeven in enkele bezwaarprocedures. Deze adviezen zijn overgenomen door de minister van OCW. Inmiddels zijn er 17 monitoringscommissies ingesteld, bestaande uit ruim honderd experts uit het culturele veld. Van 2025 tot en met 2027 bezoeken de commissieleden activiteiten van BIS-instellingen die subsidie van het ministerie van OCW ontvangen. Ook analyseren de commissies beleidsdocumenten en jaarverslagen en gaan in gesprek met de instellingen. In het najaar van 2026 voeren de commissies gesprekken met instellingen om observaties te bespreken en lessen te trekken voor de toekomst.

De opgedane inzichten helpen de raad om de instellingen te volgen, trends en ontwikkelingen te duiden en dragen bij aan een goed functionerend bestel.

Advisering publieke omroep (NPO en RPO)

In het licht van de Mediawet adviseert de raad op aanvraag van de minister van OCW over de concessiebeidsplannen van de Nederlandse Publieke Omroep NPO (laatstelijk in 2021) en de Regionale Publieke Omroep RPO (september 2025). Ook adviseert de raad over erkenningsaanvragen van de landelijke publieke omroepen.

Op 1 juli jl. aanvaardde de Eerste Kamer het wijzigingsvoorstel van de Mediawet om de lopende concessieperiode en de erkenningen van de landelijke publieke mediadiensten te verlengen met twee jaar. Hierdoor ontstaat ruimte om de kabinetsplannen voor de hervorming van de landelijke publieke omroep verder te brengen. Dit houdt in dat de huidige erkenningsperiode voor de landelijke publieke omroepen, die zou aflopen op 31 december 2026, wordt verlengd tot 31 december 2028.

Dit betekent dat de advisering hierover ook twee jaar opschuift. De raad zal hierover dit jaar dus geen advies uitbrengen.

2.4 Overige uitvoeringsadviezen (op aanvraag)

Europees Erfgoedlabel

Nader te bepalen

Met het Europees Erfgoedlabel wordt de zichtbaarheid van de Europese, historische en symbolische waarde van erfgoedsites (gebouwen en locaties) vergroot. De raad heeft in 2012 geadviseerd over de thema's waarbinnen aanvragen voor een Europees Erfgoedlabel kunnen worden ingediend en adviseert periodiek over het voordragen van sites, laatstelijk in 2023 over de aanvraag van Ons' Lieve Heer op Solder, die na positief advies door de Europese Commissie is toegekend.

Voor 2025-2026 is nog niet duidelijk of een adviesvraag is voorzien.

Professionele Organisaties voor Monumentenbehoud

December 2025

Sinds 2013 adviseert de raad op verzoek van de minister jaarlijks over aanvragen voor de status van professionele organisatie voor monumentenbehoud (POM).

Organisaties met minimaal twintig rijksmonumenten in hun bezit en minimaal vijf jaar ervaring kunnen een aanvraag indienen. De aangewezen POM's hebben voorrang bij subsidieverlening en krijgen meer ruimte om de subsidie naar eigen inzicht te verdelen over hun monumentenbestand. Ook in 2025 zal in het najaar weer de jaarlijkse beoordelingsronde plaatsvinden.

Immaterieel erfgoed

Begin 2026

In 2012 werd het UNESCO-verdrag over de Bescherming van Immaterieel Cultureel Erfgoed binnen het Koninkrijk der Nederlanden geratificeerd. De raad adviseerde op verzoek van de minister tot nu toe drie keer over voordrachten; eenmaal voor plaatsing op de representatieve lijst, eenmaal voor deelname aan een multilaterale lijst en eenmaal bracht de raad een verzameladvies uit, waarin een selectie van vijf erfgoedelementen werd gepresenteerd om gedurende de periode tussen 2020 en 2025 vanuit het Koninkrijk der Nederlanden voor te dragen voor een plaatsing op de representatieve lijst.

De raad heeft inmiddels het verzoek ontvangen om een advies uit te brengen met daarin vijf immaterieel erfgoedelementen die volgens de raad het meest kansrijk zijn voor een nominatie door het Koninkrijk der Nederlanden in maart 2027. De raad is voornemens om voor 1 maart 2026 zijn advies uit te brengen.

Aanwijzingsprogramma's rijksmonumenten

Begin 2026

In de 'Beleidsregel aanwijzing rijksmonumenten en wijziging rijksmonumentenregister Erfgoedwet'^[3] is terughoudend beleid geformuleerd voor het aanwijzen van rijksmonumenten. Dit gebeurt in beginsel op basis van een aanwijzingsprogramma dat wordt vastgesteld door de minister van OCW. Hij doet dit op basis van advisering door de raad. In 2020 adviseerde de raad over het aanwijzingsprogramma Romeinse Limes en in 2024 over het ENCI-terrein in Maastricht.

Onlangs heeft de raad advies uitgebracht over de aanwijzingsprogramma's 'Post 65 Erfgoed' en 'Geschenkoningen Watersnoodramp 1953'. Voor begin 2026 staat advisering van de aanwijzingsprogramma's 'Militair Erfgoed 1830-1945' en 'Militair Erfgoed Koude Oorlog' op de rol.

Aanwijzingsprogramma Militair erfgoed (1830-1945)

Voorjaar 2026

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft de opdracht om een aanwijzingsprogramma Militair erfgoed te starten dat naar verwachting in het najaar van 2025 door de minister van OCW aan de raad zal worden voorgelegd voor advies. Hierin zal aandacht zijn voor de herinneringswaarde van militair erfgoed in een context van historische ontwikkelingen. Verhaallijnen zijn hierbij: staatsvorming en -bedreiging, de Nederlandse rol in ontwikkeling Internationaal recht, de ontwikkeling van het militair apparaat, het Nederlands koloniaal verleden, maatschappij en krijgsmacht, de Eerste Wereldoorlog, Nederland als toevluchtsoord en de Tweede Wereldoorlog.

3. Beleidsregel van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 25 juni 2016, nr. WJZ/1013167 (7544). auteursrechtvergoeding met kenmerk RVC-2019-1433, dd. 25 juni 2019.

Aanwijzingsprogramma Erfgoed van de Koude Oorlog (1945-1991)

Voorjaar 2026

In de Kamerbrief van 28 april 2020 heeft de toenmalige minister Van Engelshoven van OCW aangegeven dat het erfgoed van de Koude Oorlog (1945-1991) niet of nauwelijks is vertegenwoordigd in ons rijksmonumentenbestand. Te denken valt aan ondergrondse noodzetels rijksoverheid, luchtwachtposten, schuilkelders en restanten Rijn-IJssellinie. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft de opdracht om een beperkt aanwijzingsprogramma te starten dat najaar 2025 aan de raad zal worden voorgelegd voor advies.

Vaststellen billijke auteursrechtvergoeding

Nader te bepalen

Per 1 juli 2015 is de Wet Auteurscontractenrecht in werking getreden. Deze wet heeft tot doel om de onderhandelingspositie van makers ten opzichte van de exploitanten van auteursrechtelijk beschermde werken te versterken, en voegt een aantal bepalingen aan de Auteurswet toe. Een van die bepalingen (artikel 25c Auteurswet) is het recht van makers op een minimale billijke vergoeding in ruil voor overdracht van hun auteursrecht of het verlenen van een exclusieve licentie.

Op grond van de wet Auteurscontractenrecht kan de minister van OCW – na advies van een onafhankelijk adviesorgaan – billijke auteursrechtvergoedingen vaststellen voor een bepaalde periode, naar aanleiding van een gezamenlijke aanvraag van een vereniging van makers en een vereniging van exploitanten.

Voor 2025-2026 is nog niet te voorzien of een adviesaanvraag wordt ingediend.

Aanbodkanalen landelijke en regionale publieke omroep

Nader te bepalen

De landelijke en regionale publieke omroep (NPO en RPO) hebben instemming van de verantwoordelijk bewindspersoon van OCW nodig om aanbodkanalen te starten, te wijzigen of op te heffen. Alvorens tot instemming over te gaan vraagt hij advies aan het Commissariaat voor de Media en de raad. Voor aanbodkanalen van de landelijke publieke omroep wordt ook aan de Autoriteit Consument en Markt (ACM) om een analyse gevraagd.

In 2025 heeft de raad advies uitgebracht over NPO blend en sluiting van twee aanbodkanalen door Omrop Fryslân.

Voor 2025-2026 is nog niet te voorzien of er aanvragen zullen worden ingediend.

Colofon

De Raad voor Cultuur is het wettelijke adviesorgaan van de regering en het parlement op het terrein van cultuur, erfgoed, creatieve sector en media. De raad is onafhankelijk en adviseert gevraagd en op eigen initiatief over actuele beleidskwesties en subsidieaanvragen.

Werkprogramma 2025-2026

Deze publicatie is een uitgave van de Raad voor Cultuur

Leden

Kristel Baele (*Voorzitter*)
 Danielle Arets
 Stef Avezaat
 Deirdre Carasso
 Nancy Jouwe
 Wilbert Mutsaers
 John Olivieira
 Edo Righini

Secretaris-directeur
 Rien Fraanje

Raad voor Cultuur
 Prins Willem Alexanderhof 20
 2595 BE Den Haag
 070 – 3106686
info@cultuur.nl
www.raadvoorcultuur.nl

**RAAD
 VOOR
 CULTUUR**

Het is toegestaan (delen van) de inhoud van deze publicatie te citeren of te verspreiden, mits daarbij de Raad voor Cultuur en deze publicatie als bronnen worden vermeld.

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Den Haag, september 2025

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Erfgoed en Kunsten

Van

Persoonsgegevens

Datum

9 september 2025

Referentie

53988227

Bijlagen

3

Intern OCW afgestemd

MenC

Aanbieding werkprogramma Raad voor Cultuur 2025-2026
TK/EK

Aanleiding

Conform de Kaderwet adviescolleges dient op de derde dinsdag van september het werkprogramma van de Raad voor Cultuur te worden aangeboden aan het parlement. U treft hierbij het definitieve werkprogramma en de aanbiedingsbrieven.

Geadviseerd besluit

De aanbiedingsbrieven te ondertekenen.

Kernpunten

- Uw voorganger heeft reeds een conceptversie van het werkprogramma goedgekeurd. Dit concept was opgesteld door de Raad voor Cultuur in overleg met E&K en M&C.
- De Raad voor Cultuur heeft nu de definitieve versie van het werkprogramma aangeboden ter vaststelling en verzending aan de Tweede en Eerste Kamer.
- Na verzending aan het parlement publiceert de Raad voor Cultuur het werkprogramma ook via zijn eigen kanalen.

Samenvatting werkprogramma 2025-2026

De RvC is een onafhankelijk adviescollege en adviseert de regering en parlement op het terrein van kunst, cultuur en media. In het werkprogramma beschrijft de RvC de voorgenomen adviezen voor de periode 2025-2026. De RvC onderscheidt drie verschillende typen adviezen: strategische beleidsadviezen, instellingsadviezen en overige uitvoeringsadviezen.

- De RvC geeft aan flexibiliteit in te bouwen in de adviesagenda om ruimte te laten voor eventuele adviesaanvragen van het kabinet.
- De RvC voorziet een aantal strategische beleidsadviezen over de volgende onderwerpen: toezicht in de culturele en creatieve sector (september 2025), artistieke vrijheid (najaar 2025), financiële stabiliteit (najaar 2025), journalistieke vrijheid (begin 2026), kunstmatige intelligentie (begin 2026), de cultuurcodes (voorjaar 2026), inkomens uit rechten in de muzieksector (voorjaar 2026), het cultuurbestel (onder voorbehoud voorzien voor voorjaar 2026), financiering van bibliotheken (ntb) en hervorming publieke omroep (ntb).

Datum
15 augustus 2025

- De RvC kent tevens instellingsadviezen die ingaan op het functioneren of de beleidsplannen van individuele instellingen. Deels staat dit in het teken van het monitoring van instellingen die zijn toegelaten tot de culturele basisinfrastructuur 2025-2028. Ook adviseert de raad (afhankelijk van ontwikkelingen omtrent de hervorming van de publieke omroep) over concessiebeleidsplannen van de NPO en RPO en erkenningsaanvragen van de landelijke publieke omroepen.
- Bij de RvC zijn een aantal uitvoeringsadviezen belegd die zijn beschreven in wet- en regelgeving op het terrein van erfgoed en media.
  - o In het najaar van 2025 vindt de jaarlijkse beoordelingsronde plaats van aanvragen voor de status van professionele organisatie voor monumentenbehoud (POM).
  - o Er volgt mogelijk nog een adviesaanvraag vanuit het Koninkrijk der Nederlanden i.h.k.v. immaterieel erfgoed (voordracht voor de representatieve lijst en/of aansluiting bij een multilaterale aanvraag).
  - o Ook zijn adviesaanvragen voorzien voor de aanwijzingsprogramma's van nieuwe Rijksmonumenten: 'Militair Erfgoed 1830-1945' en 'Militair Erfgoed Koude Oorlog' (beide begin 2026).
  - o Het is nog niet duidelijk of nieuwe aanvragen worden voorzien in het kader van het Europees Erfgoedlabel, auteursrechtvergoedingen en de aanbodkanalen voor nationale en regionale publieke omroep.